СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXI. Число 35. Джерзи Ситі, Н. Дж., субота, 10. лютого, 1923. VOL. XXXI. No. 35. Jersey City, N. J., Saturday, February 10, 1923. THREE CENTS

ЗА 2 ДНИ

КІНЧИТЬСЯ ЗБІРКА НА ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ КРАЄВИ!

Українські громади: Візьміться сейчас до діла, щоб виконати сей народній обовязок, який на Вас полягає! Поспішіться, аби до 12-ого лютого с. р. довершити 30,000-ний Фонд!

ВЕЛИКА КОПАЛНЯНА КАТАСТРОФА

ДОСОН, Ню Мексико, 8. лютого. — В углевій копальні підприємства „Фелпс-Додж Корпорейшен" случився нині коло пів до третої сполудня страшний підземний вибух, котрий похоронив під землею всіх працюючих там робітників.

Хоча ратунковий відділ копальні почав сейчас ратункову працю, мимо сього, працюючи безупинно, він вспів до пізної ночи добути всего два тіла погибших робітників. Над раном підприємство видало заяву, що воно не знає, чи хто з її 120 робітників, що зійшли рано до майни, живе чи помер.

Про вибух кружляють найдивніші поголоски, які ростуть тим більше, що місто має лишень одну телефонову лінію, яка досі була ввесь час занята розмовами в звязи з ратунковою акцією.

На ратунок погребаним поспішили ратункові відділи з усіх довколичних копалень.

ХОЧУТЬ ПОЛАГОДИТИ КРАВЕЦЬКИЙ СТРАЙК

НЮ ЙОРК, 8. лютого. — Другий день страйку 30,000 нюйорських жіночих кравців приносить надію, що страйк незадовго покінчиться.

Великі міські „джабери" (купці-посередники) зорганізували комітет, котрий має звести до купи представників фабрикантів та робітників та довести до полагодження непорозуміння.

Тимчасом робітники держаться знаменито.

КОНГРЕС НЕ СПІШИТЬСЯ ОЩАДЖУВАТИ ВИДАТКИ

ВАШИНГТОН, 8. лютого. — Сенат ухвалив нині значною більшостю голосів піти за голосом палати послів та проти бажання президента Гардинга і ухвалив не ощаджувати гроший на видатки на регуляцію рік та пристаний.

Уряд пропонував видати на се 27 мілїонів долярів, але конгрес заявився, що сей видаток за малий та ухвалив 56 мілїонів.

Всі цікавляться тепер, що зробить президент Гардинг, котрий вважає ощадности в урядованю своїм першим обовязком супроти виборців. Говорять, що він ухвалу конгресу заветує (відмовить її підпису, потрібного нате, аби вона стала обовязуючим законом).

СПОДІЮТЬСЯ СКОРОГО УХВАЛЕННЯ ЗАКОНА ПРО ДОВГИ АНГЛІЇ

ВАШИНГТОН, 8. лютого. — З огляду нате, що провідники більшости в обох палатах конгресу згодилися обмежити дебату над внеском в справі сплати англійського воєнного довгу, а провідники демократичної менчости обіцяли не противитися ухваленню урядового проекту, загально сподіються, що проект буде завтра ухвалений.

На засіданню комітету палати послів за проектом заявилося 12 членів, проти всего 3.

НОВИЙ ЗЕМЛЕТРУС В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

ГВАЯКІЛЬ, Еквадор, 8. лютого. — З Кіто доносять про новий землетрус в сьому місті та околиці. Підчас катастрофи мало згинути 5 осіб. В богато місцях поусувалася земля, засипуючи зелізничі дороги.

ЛЕҐІСЛЯТУРА НЕВДОВОЛЕНА З МОЛИТВИ

ДЕНВЕР, Колорадо, 8. лютого. — Колорадська стейтова леґіслятура, ціла обурена на протестантського проповідника, котрий отвираючи молитвою засідання палати послів звичаєм американських законодатних тіл, мав говорити так:

„Наші суди перекупні; Бога прогнано з наших церков; на проповідальницях говорять письменники; наші хлопці та дівчата зійшли на пси; наші робітники йдуть до роботи голодні; наші фармер і голодують; зате купці-посередники наживаються на випрубованих цінах, а наші банки тріскають від зібраних в тих гроший". Проповідник мав закінчити: „Ах, Боже, як довго се має тревати?"

Сейчас по молитві палата послів почала дебатувати молитву серед невпорядкованої дебати. Нарешті хтось поставив внесення, щоби справу перенести на потайне засідання палати, що й зараз ухвалено.

По кількох годинах дебати палата ухвалила нарешті резолюцію, в якій висказується невдоволення з виголошеної молитви. Резолюція має бути поміщена в стенографічнім протоколі засідання, а спеціяльний комітет має висловити провідникови неґодовання палати.

Цікаво, що проти такого кроку промовляв посол Кук, котрий свого часу теж був проповідником, кажучи: „На мій погляд Всемогучий не дивиться за тими маленькими словними бездротними булетинами, якими ваш священик його клопоче."

ЗРІСТ ЧИСЛА ЗАНЕДУЖАНЬ ВІД ІНФЛЮЕНЦИ В НЮ ЙОРКУ

НЮ ЙОРК, 8. лютого. — Міський уряд здоровля доносить знов про зріст занедужань від інфлюенци та запалення легень.

Число занедужань від інфлюенци осягнули вчора вже пів тисячки случаїв, збільшуючися за один день більш як в двоє. Число занедужань на запаленє зросло півтора рази. Число смертий від обох недуг також зросло поважно.

Уряд ще раз пригадує потребу обережности.

ПРОДАЮТЬ УКРАЇНСЬКЕ ЗБІЖЕ ТОДІ ЯК УКРАЇНА ГОЛОДУЄ

АМСТЕРДАМ, 8. лютого. — З Німеччини приходить вістка, що Німеччина мала закупити від московського уряду 2 мілїони 400,000 бушлів жита під умовою, що Росія доставить його сейчас.

АНҐЛІЯ МАЄ ЗРОБИТИ ПРЕДЛОЖЕННЄ НА РОЗОРУЖЕННЄ

ЖЕНЕВА, 8. лютого. — Анґлійський уряд має через свого представника лорда Сесила предложити на засіданню Мішаної Комісії Ліґи Народів плян на розоруженнє европейських держав.

Держави, після сього пляну, малиби згодитися обнижити свої військові сили та загарантувати помагати собі взаїмно проти напасника, нарушучого мир.

ІРОНІЯ ДОЛІ

Померший недавно „король тенорів" Карузо удостоївся недавно увіковічнення в мраморному памятнику, який виконано в Римі для Ню Йорку. В парі з тим наспіла з Риму вістка, що вчитель Каруза Джовані Ґатті, якому Карузо виплачував постійну плату на доказ вдячности, помер в останній нужді, позбавлений тої платні родиною феноменального співака.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА ПІД ЛЬВОВОМ

В підльвівському селі Рудавці вибухла нічю з дня 11. на 12. січня пожежа, яка знищила господарські забудовання Генрики Собоїкі, разом з 66 копами пшениці. Шкоду обчислюють на 6 мілїонів мп.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Обєднаннє Українських Організацій в Америці.

В слід поклику нашого Представництва в Вашінґтоні Екзекутива Обєднання Українських Організацій в Америці рішила на своїм засіданню вислати до переглянення книг Негайної Помочи делеґатів а то: о. Льва Левицького, Дра Вол. Коваля, Теодора Грицея, Ів. Боросевича, Дмитра Штогрина і Мих. Дармограя.

Ця контроля відбудеться дня 20 лютого с. р. в рівночасно названі делеґати удадуться на авдиєнцію з відповідними меморіялами до секретара заграничних справ д. К. Е. Гюза. —

За канцелярію Обєднання Укр. Організацій в Америці,

Теодор Грицей, секр. рек.

ДЕ БУДЕ У. Н. ХОР?

FEBRUARY

Sat. 10th—Dayton, O. (?) Memorial Hall or Columbus (?)
Sun. 11th — Cleveland, O. Masonic Temple
Mon. 12th—Toledo, O.
Tues. 13th — Ann Arbor, Mich. Hill Auditorium
Wed. 14th—Flint, Mich. (?)
Thurs. 15th—Ft. Wayne, Ind. Majestic Theatre
Fri. 16—New Castle, Pa.
Sat. 17.—Pittsburgh, Pa.
Sun. 18th—Youngstown, O.
Mon. 19—Butler, Pa.
Tues. 20th — Buffalo, N. Y. Elmwood Music Hall
Wed. 21st—Rochester, N. Y. Eastman Theatre
Thurs. 22nd — Auburn, N. Y. Auditorium
Fri. 23rd—Ithaca, N. Y. Cornell University
Sat. 24th — Utica, N. Y. Utica State Armory
Sun. 25—Syracuse, N. Y.
Mon. 26th—Binghamton, N. Y. Kalurah Temple
Tues. 27th—Scranton (?) Town Hall
Wed. 28th—Pottsville, Pa. Hippodrome

ПРИМУСОВА КООПЕРАЦІЯ В РОСІЇ

Голова кооперативних організацій при московських фабричних і заводських комітетах звернувся до пленума московського совіта з проханням про видання відповідного розявнення для московських робітників, які ухиляються від виплати паїв в споживчі товариства на тій підставі, що кооперативні організації являються державними установами, які не потребують піддержки з боку робітників. Голова кооперативних організацій попереджає Московський Совіт, що, коли розпорядження про примусову виплату паїв буде виконане, всі фабричні й заводські кооперативи будуть зачинені.

СКРАЙНІ АЙРИШІ ПРОТИ ВСЯКОЇ ЗГОДИ

ДАБЛИН, 7. лютого. — Супроти сього, що тимчасовий уряд Ірляндії оголосив свою охоту погодитися з непримиримими прихильниками повної независимости Ірляндії, сі послідні, щоби показати дальше свою непримиримість, почали наново заострювати свою кампанію нищення.

ІТАЛІЯ ХВАЛИТЬСЯ ДОБУТКАМИ В ТРИПОЛІСІ

Рим, 7. лютого. — Італійський уряд дістав від свого ґенерала в Африці звідомлення, що італійська армія знов побила арабських повстанців.

ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ Й БОЛЬШЕВИКИ НА УКРАЇНІ

В Катеринославі на губерніяльній конференції комуністичної партії докладчик Василенко зазначив, що становище комуністичних франкцій в професійному рухові являється зовсім не блискучим. З 430 відповідальних працьовників місцевих професіональних організацій 69 відсотків припадає на безпартійних, між тим в 1921 році безпартійних було 35 відсотків, а в 1920 році 20 відсотків. Щож торкається настрою членів професійних спілок, то в багатьох спілках помітно байдуже відношення до членів комуністичної партії, яким инколи в силу тактичних міркуваннів доводиться приєднуватися до таких резолюцій, які при забезпеченому комуністичному впливі ніколи би не могли пройти. Вплив комуністів на маси з звязку з економічною розрухою і голодом ослаб.

ЛЮДЕНДОРФОВИ НЕ ПОВЕЗЛО У ВІДНІ

До Відня приїхав славний німецький вожд зі світової війни ґенерал Людендорф. Хотів промовляти на зборійників. Одначе робітники не хотіли його слухати. Коли їхав із зелізничого двірця, робітники задержали і намагались стягнути з автомобілю. З посеред товпи падали оклики „убийник, кровопиєць". Остаточно поліція його виратувала з біди на дорозі, а місто з біди на зборах, бо заборонило йому говорити.

АНҐЛІЯ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД СТРІЛЯННЄМ НА КОРАБЛІ

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 8. лютого. — Анґлійський легкий кружляк „Куракао", на котрім перебуває контраадмірал анґлійської фльоти Николсон, заплив нині до смирнського порту; адмірал висів з корабля, удався до турецької головної військової кватири та особисто остеріг Турків перед острілюванням анґлійських кораблів, що стоять в порті.

Опісля представники аліянтських держав зложили Туреччині ноту, в котрій вони протестують проти заряджень Турків проти аліянтських кораблів в порті Смирни.

Анґорські ґазети кличуть народ до збруї. В газетах появилися вістки, що уряд приказав заложити в порті підводні міни.

ФРАНЦУЗЬКІ ВУГЛЕВІ РОБІТНИКИ ВИХОДЯТЬ НА ВЕЛИКИЙ СТРАЙК

ПАРИЖ, 8. лютого. — Французькі вуглеві робітники з мозельського басену вийшли на страйк.

На страйк вийшло коло 25,000 робітників. Причиною страйку невдоволеннє зі заплати. Робітники зажадали підвишки робітничої плати, а коли уряд та властителі копалень заявилися проти домагання, робітники зарядили страйк.

Страйк має велике значіннє передусім тому, що кілька днів тому вийшли на страйк вуглеві робітники з басену Сар, де працює коло 360,000 вуглекопів. В той спосіб підорвано велику частину вуглевого припасу Франції, бо оба сі вуглеві округи добувають разом майже половину (докладно 40 процент) французького вугля.

Французький уряд, припертий до муру сими страйками, старається обороняти перед публикою закидом, що оба страйки були викликані Німцями та комуністами, що однак є неймовірним з огляду на недавні арештовання комуністичних аґітаторів. Страйк буде певно мати такий політичний наслідок, що ціла політика французького уряду супроти Німеччини прийде в французькім парляменті під дебати, хоча французький кабінет Пуанкаре дуже собі її не бажає.

НІМЦІ ЗАКЛИКАЮТЬ СВОЇХ РОБІТНИКІВ В РУР ВИТРЕВАТИ МІСЯЦЬ

ДЮСЕЛЬДОРФ, 8. лютого. — По всій Рурщині та надренській провінції йде оживлена аґітація за розбудженнєм опору проти французької інвазії. Ріжні горожанські, політичні та релігійні орґанізації беруть участь в сій аґітації. Аґітатори закликають робітників видержати в опорі один місяць.

Щоби зломити німецьких урядників, як їхочуть слухати лишень уряду з Берліна, французький уряд оголосив, що він ручить за пенсії для всіх урядників, які перестануть слухати німецького уряду.

Рух поїздів, везучих німецький уголь у Франції, троха поправився. Всеж таки до Франції вивезено лешень дуже мало вугля.

АНҐЛІЯ ТА ФРАНЦІЯ ВИСИЛАЮТЬ КОРАБЛІ ДО СМИРНИ

ПАРИЖ, 8. лютого. — Французький воєнний корабель „Мільгавз" дістав приказ покинути сейчас порт Тульон та поплисти до Смирни.

З острова Мальти доносять, що попри остров переїхали два анґлійські дредноти „Резолушен" та „Еперор оф Індія", пливучи до Смирни, де вони малиби взяти участь в битві з Турками, якщо Турки махотілиби заатакувати аліянтські кораблі в порті.

КАТАСТРОФА ПОЇЗДІВ З ФРАНЦУЗЬКИМИ ВОЯКАМИ

БЕРЛІН, 8. лютого. — На основі достовірних вісток на зелізничій лінії межи Дісельдорфом та Кітсіґом случилося зудареннє двох поїздів, везучих французьких вояків. Наслідком зударення мало згинути 28 жовнірів. Їх потайком поховано на цвинтари. Понад сто жовнірів понесло тяжкі ушкодження.

Люди, що їздять тою лінією, кажуть, що весь рух на лінії здезорганізований.

МОСКВА ВІДЛЕКУЄТЬСЯ ВІД ОХОТИ ВОЮВАТИ

МОСКВА, 8. лютого. — Як повідомляють большевицькі ґазети, большевицькі провідники на своїх нарадах рішили держатися осторонь від всяких воєнних замішань чи то на сході Европи чи то в Азії.

Москва каже, що вона не рушить пальцем навіть тоді, якби в Німеччині вибухла комуністична революція.

ПОДАТКИ У ФРАНЦІЇ РОСТУТЬ

ПАРИЖ, 8. лютого.—Французький міністер фінансів предложив французькому парляментови домаганнє збільшення податків. Одні податки мають бути збільшені о 10 процент, другі о 20 процент.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і загряницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 493 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За зфілюшення редакція не відповідає.

З Канади належить аис.. ..їв гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ:---

ХВИЛЯ ЗОВЕ НАС СПОВНИТИ І ТЕПЕР НАШ ГРОМАДСЬКИЙ ОБОВЯЗОК ДЛЯ НАШОГО СТАРОГО КРАЮ, ЩО ВЕДЕ ТЯЖКУ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЛЯЦЬКОІ ОКУПАЦІІ!

ТОЖ ЗБЕРІМСЯ СЕЙЧАС НА РАДУ ТА ПОСТАНОВІМ ТАКУ ПОМІЧ, ЯКУ ТІЛЬКИ МОЖЕМО ДАТИ, АБИ ДО 12-ОГО ЛЮТОГО, 1923, ДОВЕРШИТИ 30,000-ИЙ ФОНД НЕГАЙНОІ ДОПОМОГИ!

ВСІ ВРАЗ, ВСЕ ВПЕРЕД, В ЄДНОСТИ ПОБІДИМО!

ЩО ПИШУТЬ ПРО ФОНД НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ?

1. МИХАЙЛО МЕЛЬНИКОВИЧ З ШИКАГО, ІЛЛ. — Я довший час не працював, тому посилаю не велику жертву, але від щирого серця. Посилаю бо не можу відтягнутися від народного обовязку.

2. ЯКІВ І МАРІЯ МІСЬКІВ З СЕНКВО, Н. Й. — Пересилаємо на Фонд 30 дол., бо хочемо бути з Вами не тільки серцем і душею, але й ділом.

3. ГРИГОРІЙ МИХАЙЛИЦЬКИЙ З ГЕНОВЕР, ПА. — Прошу приняти 50 дол. від нашої громади з щирим побажанням довершити і перевершити збірку на Фонд Негайної Допомоги.

4. ІВАН БОЮК З ЕЛДЕРСВІЛ, ПА. — Посилаю пять долярів нашому Правительству з тим, щоби вони принесли смерть хоч одному Ляхови-катови. Роблю тільки оден день, або два на тиждень, тож не можу більше післати.

5. РОМАН КИЛЬНИК З ПАРЛЕТ, О. — Хочу бути одним з тих 2.200 Українців, яких пошукуєте іпересидаю пять долярів на Фонд Гоніть Ляхів на Сян, а ми будемо всегда з Вами.

6. — ІВАН ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ З НЮ ЙОРКУ. — Посилаю на закінчення Фонду тільки два доляри. Я вже дав на Фонд попередно двома наворотами на вічах в Ню Йорку. Пятеро діточок і жена в краю та старенька мати, що жиють з праці моїх рук, не дають змоги поперти народну справу так як то чоловік розуміє, але якусь жертву треба дати. Бо хтож буде попирати боротьбу в краю, як навіть тих мізерних кілька долярів пожалуємо дати.

7. ВАСИЛЬ ПАКУЛА З БРАКПОРТ, Н. Й. — Я трохи припізнився з своєю жертвою, але лучше пізно як ніколи. Дай Боже, щоби тих моїх пять долярів прийшло вже по довершенню 30.000-ної збірки.

8. МИХАЙЛО СТОКОЛОСА З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА., окружний писар на І. Округ Січової Організації. — На вічу, яке уладжено старанням наших Січовиків і яке мимо непогоди випало дуже гарно, зібрано на Фонд 335 дол., які отсим пересилаємо.

Пересилаючи Вам січовий привіт заявляємо, що Січовики завсіди готові на кождий поклик нашого Правительства навіть і до найбільших жертв. Жити для України і вмирати за Україну — це наша січова ідея.

9. ПЕТРО ЛОБУР З НЮАРКУ, Н. ДЖ. — Я слабий, не роблю та мушу ще оплачувати доктора та ліки. Але то не звільняє мене ще від народного обовязку. Через проклятих ляхів опинився я тут за морем і звідси шлю їм на погибель ту жертву, яку даю нашому Правительству на визволення рідного краю.

10. ІЛИЯ ДАВИДЧУК З ІСТ ТАВНТОН, МАСС. — Посилаю свою жертву і дальше буду слати, так довго, аж доки не скинемо польської сови з львівського ратуша.

Посвідки прошу мені не висилати, бо шкода на те грошей. І так мало маємо центів на боротьбу, тож щадім навіть на почтовій оплаті.

Дай Боже Вам видержати завзято до кінця, а мені побачити польську сову в львівськім каналі, а українського льва на ратуші у Львові.

ФОНД КІНЧИТЬСЯ. Хто ще не є вписаний до лісти борців нехай шле свою жертву до:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA,
411 Southern Building, Washington, D. C.

СПІЛЬНА МОГИЛА 27,000.

В славнім українськім місті Берестї в самім розі, де впадає ріка Мухавець до Буга, недалеко руїн церкви св. Миколи, де відбувся Берестейський собор, спочиває ще в свіжих могилах 27,000 українських борців. Там, серед невисказаних мук, тяжких побоїв в гіршій, як турецькій неволі йшли вони один за другим, якби по черзі до сирої землі. Вмирали вони масами, що другий у бараках був між живими труп. В зимі 1919 20 р. були дні, стверджені урядово місією міжнародного Червоного Хреста з Женеви, в яких денно вмирало 1,147 українських полонених жовнірів!

Лежать вони поруч костей славного українського війска, що майже 1,000 літ тому завзято обороняло тут ту саму українську землю. Тамті полягли в бою, оклик военного завзяття застиг їм на устах; а ці теперішні борці, конаючи в гіркій неволі, проклинали той час, коли живими вийшли з боевища, замісць залишитись на йому. — Коли в 1915 р., серед вибуху міни згинуло 900 Німців, німецькі жовніри поставили їм в Бересті величавий памятник та при відході з Берестя 12. лютого 1919 р. пращали їх словами: „Ми будемо далеко від вас, та дух наш буде з вами, з вами — хоробрими борцями!"

В Галичині нема міста, нема села, мало таких українських родин, які не мали би своїх рідних у тих великих брацьких могилах в Бересті.

ФАРИСЕЙСТВО.

Виходить в Ню Йорку польський дневник „Нови Сьвят". В числі з 6. лютого с. р. начальний редактор сеї ґазети, Броніслав Д. Кулаковскі, помістив вступну статтю під заголовком „Пропаґанда велькей Росії в Америце", про котру ми мусимо згадати тому, бо п. Кулаковски „піє" там і до нас, Українців.

Зміст сеї статті такий:

Недавно вернув з Европи Американець, Генрі Н. Макрейкен, президент звісної жіночої школи „Вассар Калледж". Він подивляє „молоді демократії" Европи, щойно визволені, між ними і Польщу, — та з обуренем протестує проти голосу сенатора Мак-Корміка, котрий знов є тої думки, що всі ті молоді держави і державки се лише завада для промислу і торговлі. П. Кумаковский каже, що сенатор Мак-Кормик говорить в інтересах великого капіталу і що в своїй опінії сей сенатор годиться з комуністами, котрі також є за неділимою Росією. Ось так приміром в нюйорський „Нейшен", п. н. Стронґ пише, що малі надбалтийські державки (Литва, Лотва, Естонія) є лише в інтересі жмені середної буржуазії. Вона каже, що недалекий час, а „протягом двох днів російська кавалерія буде пасти коні над берегами Балтику." — П. Кулаковский, навязуючи до сих слів п. н. Стронґ, полемізує з нею та каже, що історія показує, що Литва, Білорусь і Україна, а так само надбалтийські краї в століттях 14-18-ім лучились з Польщею, щоби в сей спосіб оборонитись від спільних ворогів: Москва з одного боку, а Німців з другого. П. Кулаковскі дуже нарікає на сенатора Мак-Корміка, „Нейшен" та Англічан, що вони не одушевляються Польщею, але кажуть, що Польща хоче пожерти Литву, Білорусь, та Україну. П. Кулаковскі каже, що в сей спосіб вони хочуть перешкодити утворенню великої федерації від Балтику до Чорного Моря, а навіть Егейського Моря (го! го), котра положилаби конець стам про німецько-московську імперію. П. Кулаковский кінчить: „Лотиші, Ести і Фінляндці зрозуміли небезпеку повороту „великої Росії" і тому стали в одну лаву з Польщею. Се повинні зрозуміти також Литва, Україна і Білорусь". В тій цили — кінчає він вої виводи — треба заложити спільну орґанізацію тих народів в Америці, щоби „спульнє студійоваць політикен европейскон".

Стільки п. Кулаковский. А тепер думаємо — пора сказати, що ми, Українці, гадаємо про се. Що Мак-Кормік говорить в інтересах великого капіталу, коли промовляє проти малих національних держав в Европі, а за неділимою Росією — се стара правда. Що комуністи — російські та неросийські, а хочби й американські — згоджуються що до сего з великими капіталістами, се також правда. І се не диво: і одні і другі є централісти. Ріжниця лиш та, що Мак-Кормік хоче централізувати все в руках поодиноких великих капіталістів, а комуністи хочуть бачити все в руках лиш одного капіталіста — державної потвори. Але стілько лишень має п. Кулаковский рації. Якже він переходить до Польщі, то його здоровий розум нагло заморочуєсь і він зачинає плести те, що кожен польський меґаломан плете про „місію" Польщи на Сході, про „унію од моржа до моржа" та про те, що ніхто не хоче тих „шляхетних замяруф" Польщи розуміти — ні Мак-Кормік, ні комуністи, ні Литва, ні Білорусь, ні Україна!

Яка та була „унія" чи „федерація" тих країв з Польщею, се показала вся історія від 16-18 століття, коли то Польща стала пеклом, з якого Українці в оружем в руках визволялись. Що Росія скористала з сего і забрала всю Східну Европу по Балтик і Чорне Море—се правда. Але хто тому винен: угнетені Польщею народи, чи сама таки, рівно нікчемна, як глупа і короткозора гнобителька, Польща?. . . . П. Кулаковскі закликає тепер знов всі ті народи під крила Польщи — теї самої Польщи, що на наших очах забрала розбоєм Вільну від Литви, що загорнула такимже розбоєм часть Білоруси та замикає Білорусинів по криміналах, що розбоєм захарапчила укр. Холмщину, Волинь, Підляше і Полісе що кольонізує ті укр. землі Мазурами, що купає свої жадні, злодійські руки в крови Галичан? Пятьдесять тисяч галицьких Українців вмирає в польських криміналах, а п. Кулаковскі плете, начеб напився муншайну, при братню унію проти Москви. А хтож підкосив укр. державу як не Польща, загарбавши укр. Піємонт — Галичину? Хто зруйнував галицьку армію, як не Польща, випершн її з її вітчини? Хто зруйнував навіть армію Петлюри? Чи не Польща се зробила і робить на наших очах?

П. Кулаковкі є фарисей — як всі Поляки ними є. Говорять про „демократію", про оборону проти Москви", про „братню федерацію", а рівночасно дусить за горло на смерть тих, кого лише досягне їх жадібна рука. Певно — ні Литовці ні Білорусини, ні Українці не підуть на жадні спілки з Ляхами, хочби лиш тут, в Америці, і хочби лиш тому, щоби „студіювати европ. політику". Ми її добре вистудіювали. Ляхи дали нам її пізнати в Бриґідках, Берестю, Домбю, Стшепюжні і т. д. — не згадуючи за старі часи, за муки Наливайків, Сулимів, за розстріли Богунів і Виговських, авторів Ляхамиж зруйнованої Гадяцької Умови, польським „героем", а вовком в морській подобі, Чорнецьким, передвзором Галера.

Ми скажемо п. Кулаковскому ясно і „просто з моста": **з Польщею нам так довго не по дорозі доки вона держить одну пядь Галичини, Холмщини чи Підляша.** Москви не боїмось. Не з'їла вона нас в темні часи, не з'їсть і тоді, коли Велика Україна прокинулась. Вона нас не скольонізує ані не зденаціоналізує. Вся земля на Україні в руках укр. селянина, який переб'є і зуби вибє тому, хто схотівби йому сю землю відбирати. „Совети" не вічні. Україна перебуде їх. Інша річ з Галичиною чи Холмщиною, де Ляшня насіла нас, де шляхта має 40% землі, де кольонізація мазурика йде, де польської бюрократії як сарани! Там є небезпека! — Як п. Кулаковский думає, що ми такі діти, аби послухати його закликів, то він є невиличимий самодур. Але думає, що він не такий дурненький, як удає! Ні! Він лиш польський фарисей.

НА ФОНД РІДНОЇ ШКОЛИ.
(Через „Свободу").

Д. Дрозд, Muskegon Heights, Mich. $4.00

Коляду зложили: С. Шеремета, Й. Доманчук, В. Шеремета, В. Федьків і Д. Дрозд (не фармер) по $1.00. — Разом $5.00. Відтягнено за стріт-кару на фарми двом що колядували 92 цнт., по 46 ц. оден. Я своє жертвую (нас трох колядувало), остає до вислання $4.08, з того моней ордер і стемпси. Вислано $4.00. Посилаю таку маленьку суму на таку дорогу річ як Рідна Школа зі своєї місцевости, мушу признати, що великий встид для тутешних Українців, що не розуміють які скарби приносить школа для кождого народу. Тут живе більше в місті, а чотирох лишень фармерів жертвувало. — **Д. Дрозд.**

Іван Богдан з North Tonawanda, N. Y. прислав жертви зібрані підчас коляди суму $10.00

РАЗОМ $14.00
Попередно оголошено $353.06
ЗІБРАНО ДОСИ $367.06

НА ФОНД ФЕДАКА.
(Через „Свободу")

С. А. Вульчин $1.00
Попередно оголошено $178.10
ДОСИ ЗІБРАНО $179.10

ДОПИСІ

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Дня 5-го грудня 1922 скликали наші „мальчики" віче. Пішли і ми подивитися і почути, якого то „преславного" бесідника пришле „св. комуна" з Ню Йорку. Збори отворив малесенький поштуркайло зпід стягу Троцького та зараз покликав на першого бесідника голову усіх большевицьких недотепів, Дмитришина. Скоро тільки він появився на естраді, сейчас посипалися протести, щоби він відкликав свої огидні брехні проти Січових Стрільців, яких він очернив був всілякими прізвищами два роки назад. Патлатий „комісар" скрутився сюди й туди та зачав говорити про инше, але публика жадала передовсім спростовання давних наклепів і брехонь.

Відтак забрав голос Братусь. Він сказав, що ми не потрібуємо таких пророків, що обіцювали рай, а потім ангели із того „раю" мусіли вертати голі й босі до Галичини. На гали счинився крик: На чак з Дмитришином. Смерть усім большевикам!

Відтак запала ухвала, щоби не іти ніколи на жадне большевицьке віче, бо на них не почуєш ні одного розумного слова. Перемелюють тільки з пустого в порожне і перечитують усьо із своїх глупих і безчесних ґазет.

На закінченне відспівано „Не пора" на знак, що ніхто не піддурить нас ні московською ні ляцькою обіцянкою.

При сій нагоді доношу, що у нас завязано комітет „Обєднання", у якого склад увійшли наші найсвідоміщі люди. Маємо повну надію, що рачестерські Українці зберуть належну поміч на визвольну боротьбу нашій дорогій батьківщині.

Яким Дмитрів, член У. Н. С.

—o—

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Віче в справі негайної допомоги.

Тут відбулося віче дня 31-го грудня 1922, о годині 3-тій пополудни в церковній гали. На віче прибули наші громадяни, одні зі щирим патріотичним духом, другі з цікавости, щоби видіти представника нашої держави д-ра Л. Мишугу, а треті на те, щоб, як трафиться нагода, могли дещо покиринити. На означений час голя була майже заповнена. Із нетерпеливостю очікували отворення віча, уважаючи одні других за ворогів. Бо такий уже в нас звичай, що звуть себе одні большевиками, другі федераційниками, треті буржуями, і ріжними иншими назвами, а то все тільки на те, щоби не було згоди межи нашим народом.

О третій годині д. Володимир Венгринович отворив віче, і в короткій промові представив ціль віча та завізвав вічевиків, щоби вибрали предсідателя до перепровадження віча. Зістав вибраний д. Вол. Венгринович предсідателем.

Він покликав на секретарів Василя Кузів (старшого) і Леонтія Биха. Потім представив д-ра Л. Мишугу яко представника нашої Галицької Республики, котрого вічевики привитали грімкими оплесками і повстаннем з місць.

Др. Л. Мишуга у своїй двогодинній промові представив нам політичну ситуацію в старім краю і обовязки американських Українців зглядом нашого рідного краю під теперішну хвилю. По скінченню реферату було уже видно, що у всіх вічевиків вступив оден дух і одна думка, бо уже не було ані ворогів, ані крикунів. Правда, було кілька запитів, але др. Л. Мишуга дуже радо усьо разяснив. Відтак предсідатель В. Венгринович піддав під ухвалу слідуючі резолюції, поставлені референтом:

1. Іваживши, що Польща яко відвічний ворог України, прийшла до Галичини яко хвилева окупантка за згодою аліянтських держав і Америки, поставою найвисшої ради мирової конференції з дня 25-го червня 1919 року, і завела там нечуваний терор над українським населенням сього краю — віче закладає перед Америкою, яко одним з номінальних суверенів Галичини, найторжественнійший протест проти дальшого толерування там польської влади. Віче признає лише одну правну владу у Східній Галичині, а то владу наставлену самим українським народом через Українську Національну Раду З. У. Н. Р. а то: Галицьке Правительство, на котрого чолі стоїть др. Евген Петрушевич — і домагаєся від висше згаданих чинників привернення сеї влади і безпроволочного усунення польської военної окупації.

2. Слідячи за подіями в нашім рідним краю, Галичині, — і бачучи надлюдську боротьбу та геройську оборону Українців проти безмірних польських насильств, розбоїв і інтриґ та віроломности і т. п. — ми американські Українці, зібрані на нинішнім вічу, висловлюємо всім борцям-героям нашу найвисшу пошану та клонимо свої голви перед тінями поляглих мучеників за рідну справу.

3. Щоби не бути лише німими свідками важних подій в рідному краю, ми, Американські Українці отсим прирікаємо торжественно дати всяку поміч нашим браттям, в їхній боротьбі. В тій цили ми рішаємо перевести межи собою загальне оподаткованнє на ціль визвольної боротьби на Україні. Рівночасно постановляємо поробити приготовання для збирання жертв, щоб можна давати як найбільшу активну поміч нашим браттям в старому краю. Всякого, хто виступавби проти такої праці, будемо пятнувати безпощадно, як зрадника українсько ісправи.

4. Розуміючи добре вагу злуки всіх наших сил в боротьбі з ворогом, українська еміґрація в Америці дала вислід своїм почуванням на Українськім Конґресі у Філаделфії на днях 26. та 27. жовтня 1922, коли то ухвалено солідарне поперте Галицького правительства та обєднаннє всіх українських орґанізацій в Америці. Одобрює всі ухвали делеґатів українських громад та годиться на напрям політики, зачеркнений на Конґресі, та сердечно витає найновійну національну орґанізацію „Обєднаннє" яко нашу найвисшу народну управу в Америці. Віче заявляє свою солідарність і повне поперте змаганням „Обєднання" та уважає його за управнене до господарки всіми фондами, зібраними через оподаткованнє українського загалу в Америці. Всякі спроби до розбиття сеї найвисшої управи — віче буде уважати за народну зраду. Нашим змаганнєм є до того не допустити. Бо згода, розумна і завзята праця повинна бути кличем для всіх американських Українців під теперішну важну пору.

Резолюції сі принято без дискусії з одушевленнєм та грімкими оплесками. Потім предсідатель, В. Венґренович, промовляв в справі „Негайної Допомоги" рідному краєви, щоб нам не лишитися позаду всіх громад в Америці, котрі вже свій обовязок в части сповнили. Тому візвав вічевиків до складання жертв; зараз зложили слідуючі: Володимир Венгринових $15.00; Леонтий Бих $10.00; Василь Кузів (ст.), Мих. Буднік, Федор Дрозд, Анастазія Бих, Николай Мельник, Василь Кузів (мол.), Николай і Анастазія Никорчук, Йосиф Кобильник, Михаїл Зарічняк, Михаїл Галкевич (мол.) і Аксентий Телеп по $5.00; Яків Велиток і Григорій Бикай по $3.00; Іван Глива, Йосиф Вовк, Михаїл Чопля, Николай Варій, Йосиф/Підлуцький, Еміліян Ключенко, Стефан Бідний, Николай Гайда, Стефан Іващишин, Федор Глива, Михаїл Мандрона, Мартин Шуманський, Василь Велиток і Михайло Фіняк по $2.00. Василь Гайда, Стефан Лободинський, Петро Сливінський, Василь Глива, Іван Мотика, Дмитро Постоловський, Антін Обуховський, Григорій Валковський, Юрій Демчук, Юрій Венгринович, Петро Левкович, Марія фаба, Павло Шміґельський, Пилип Павуш, Іван Шурко, Йосиф Ільчишин і Зофія Венгринович по $1.00; Михаїл Галкевич, чотиролітний хлопчик, 50 ц.; дрібних жертв зібрано $12.38. Зібрано разом $143.88. З того розходів вічевих було $38.88. Оставшу суму $105.00 відіслано зараз до Вашінґтону до представництва З. У. Н. Републики.

На закінченнє відспівано „Ще не вмерла" і „Не пора", почім вічевики в піднесенім настроєві розійшлися домів.

Василь Кузів,
секретар віча.

Крім цього злочили єще по вічу на руки д. В. Венґриновича по $5.00: Іван Кузів, Мих. Яківчук і Іван Максимів; $2.00: Григорій Бакай.

ДАЛЬШІ ЖЕРТВИ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ НА ДОВЕРШЕННЯ ФОНДУ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

1. Ліґа Американських Горожан Укр. Роду в Н. С. Пітсбур, Па. 50.00
2. Гр.-Кат. Церков Преобр. Господнього в Рон, Па. 51.06
3. Тов. ім. М. Грушевського в Пітсфілд, Масс. 15.00
4. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза в Джерзи Сіті, Н. Дж. 30.50
5. Бр. св. Волод. Великого, від. 364 У. Н. Союза 10.00

Хто слідує?

ПЕРШІ ЗБІРКИ З ПАНАХИДИ НА ДОВЕРШЕННЯ ФОНДУ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

1. Укр. Грек.-Кат. Церков св. Хрх. Мих. в Йонкерс, Н. Й. 29.25
2. Укр. Грек.-Кат. Церков в Скрентон, Па. 15.00
3. Удр. Грек.-Кат. Церков в Геновер і Нентікот, Па. . . . 22.30
4. Укр. Грек.-Кат. Церков св. Николая в Форд Сіті, Па. 7.00
5. Укр. Грек.-Кат. Церков св. Духа в Ковтсвіл, Па. 5.00
6. Укр. Грек.-Кат. Церков в Бутлер, Па. 3.00
7. Укр. Грек.-Кат. Церков в Арнолд, Па. 26.16
8. Укр. Грек.-Кат. Церков в Гейзелтон, Па. 13.00
9. Укр. Грек.-Кат. Церков в Мекаду, Па. 27.50

(Всі жертви з панахид будуть оголошені в осібнім списі).

ХТО ЗА МНОЮ?...

Я підписаний, Іван Балко, син Андрія, з Бруклина, Н. Й., вписався на лісту тих, що платять народний податок до каси „Обєднання" і заплатив згори 10 долярів.

Подаю се до ґазети не тому, щоби хвалитись, але тому, щоби других заохотити — чи в Бруклині чи поза Бруклином. В самім Бруклині вже є досить укр. бізнесменів, що можуть собі позволити заплатити також 10 долярів народного податку. Я певний, що вони се зроблять. А хто не може 10, нехай дасть 5 чи навіть тільки 3 доляри. Я думаю, що і одним доляром „Обєднаннє не погордує, але прийме з подякою. Бо час такий, що всі мусимо дати, хто кілько може.

Гей, браття! Ратуймо старий край!

Бруклин, 5. лютого, 1923.
Іван Балко, син Андрія.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

П. С., Найставн, Па. — Не можемо помістити спеціяльної відозви в справі одного студента, бо таких бідняг, як він, є сотки на чужині. Як хочете йому помочи, то мусите зібрати збірку приватно поміж своїми краянами та знакомими.

ПОДЯКИ.

Я. нисше підписана, складаю сердечну подяку всім урядникам У. Н. Союза за скоре виплаченне мені з Фонду Убогих в сумі 50 долярів на мою недугу. Дай вам, Боже, всім здоровля і сили до праці для добра нашої найстаршої і найсильнійшої Організації на землі Вашінґтона.

Тепер відзиваюся до вас, Українці. Вступайте громадно до нашої організації, котра дбає за своїх членів як рідна мати за свої діточки.

Дякую також урядникам мойого відділу за їх труди і допомогу мені в моїй слабости. — **Марія Ющик,** відділ 104 У. Н. Союза.

Я. низше підписана, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за виплаченнє мені 50 долярів з Фонду Бідних. Рівнож дякую місцевим урядникам відділу 122 У. Н. С. що потрудились о тую поміч, котра для мене так була потрібна. Бажаю великого розвитку; щоби число членів подвоїлось в У. Н. С. сего року. До вас, Українські Женщини кличу: Вступайте громадно в членкині У. Н. С., бо се одинока наша Організація на чужині, котра дає поміч своїм членам в часі потреби. Не майте таких думок, що наші мужі забеспечені в У. Н. Союзі, то ми вже не бдуемо потребувати помочи від У. Н. Союза. І я колись так само думала, але тепер переконалась, що я дуже милюся з такими мислями. Хтоби мені був тепер подав помічну руку якби я була не належала до У. Н. Союза? Ще раз кличу до вас, Українські Женщини, вступайте в членкині У. Н. С., щоби опісля не було запізно. Нині ви здорові і можете вступити до організації, а завтра може бути запізно. — **Юлія Проницька,** членкиня від. 122 У. Н. Союза.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Українські Січові Стрільці, від. 44, повідомляє своїх членів, що річний мітинґ відбувся дня 14. січня. Урядники зістали вибрані отсі: О. Потіха, голова; Л. Демчик, писар; Т. Мазур, скарбник. — Л. Демчик, писар.

В КРАЇНІ МЕРТВІЙ І БЕЗПЛОДНІЙ

В країні мертвій і безплодній,
В країні зради і пітьми,
Забутий Богом і людьми
Сумує жертвенник народний.

Травою слід заріс до нього,
Віки огонь вже не горить,
Ладан вгору не курить,
І перед ним нема нікого.

Де-ж ви в цей час страшний
вміраня?!
Чому молитись не йдете
І жертв богам не кладете
І не шепочете благання?

Чи в вас в пітьмі посліпли очі,
Чи не бачите мети,
Чи сил немає в вас іти,
Чи жити з вас ніхто не хоче?

Вам чути хід кінця страшного?
Ось він іде. біжить, біжить...
В останнє — жертвенник
[дрижить...
Впаде! Впаде! Скоріш до нього!

О. Олесь.

ДЛЯ СПІЛЬНОГО ОБХОДУ РІЧНИЦІ СМЕРТИ ШЕВЧЕНКА

На запрошеннє Товариства Української Молодежи в Ню Йорку відбулася дня 4. лютого с. р. в Українськім Народнім Домі при 6-ій вулиці в Ню Йорку нарада в справі майнїфестаційного обходу річниці смерти Тараса Шевченка. По причині короткого реченця явилися представники всего сімох товариств: Товариство імени Тараса Шевченка, Товариства імени Драгоманова, Братства св. Михаїла, Товариства Козаки міста Львова, товариства Жіночої Громади та Товариства Української Молодежи.

Збори отворив і ними проводив Б. О. Каштанюк. Реферат виголосив др. Галан. Зібрані одобрили проект манифестаційного святковання річниці, безпартійно сполученими силами всіх нюйорських та доокопичних українських товариств через устроєннє величавого концерту та відповідних рефератів в українській та англійській мовах при співучасти Америки. Програмові точки концерту мають бути виконані хорами та поодинокими артистами з Ню Йорку та околиці, як також посторонними, упрошеними людьми. Керма цілого обходу має спочивати в руках спеціяльного обходового комітету, в склад котрого мають входити представники всіх товариств, що будуть обходом займатися. Сей комітет буде мати право завести зміни в тимчасових постановах.

В ціли остаточного доповнення обходового комітету тимчасовий комітет скликує нові збори на вівторок, дня 13. лютого с. р. на 8-му годину вечером до Українського Народного Дому при 6-ій вулиці в Ню Йорку та запрошує всі товариства з Ню Йорку й околиці вислати на нього своїх представників.

Богдан Лепкий.

ЗЛА ДОЛЯ НАШОЇ ДАВНЬОЇ ПОЕЗІЇ.

(Докінченнє).

Варіянт (відміна) тої самої колядки малює заходи князя над відбудованням своєї країни після набігу ворожого. Він сідає на коня й каже:

„Конику сивий, будь ми щасливий!
Де орду вгоню, там ей вроню,
Своє подвірє назад заверну.
Побудуюк го красше, як було,
А в три сторони та в три перeї.
А в четвертій я церков збудую,
Церков збудую з трома верхами,
З трома верхами, з двома оконці,
Єдним оконцем сонечко сходить,
Другим оконцем місяць заходить.
Райским дверці господар ходить,
На нем кошулька як лист тоненька,
Як лист тоненька, як сніг біленька,
Господар ходить, ангела носить,
Ангела носить, все Бога просить.

Иньша колядка малює нам княжого тивуна, мабуть наємного дружинника, якого князь посилає суди судити і за те дає йому городи.

Ой нема дома господаренька
Ой лелія!
Господаренька, на імя Васия,
Поїхав же він до Судомира.
Щож там поїхав? Суди судити.
Щож йому дано за тоті суди?
Ой даножь йому та три селечка:
А в однім селі — старії люди,
А в другім селі все парубочки
А в третім селі — все дівочки.
Старими людьми село порадне,
Парубочками село горіжне,
А дівочками село веселе

Ще иньша описує боярські свати (а може тільки забаву), Ось вона:

Ой рано, рано кури запіли
Святий вечор!
А ще раніше пан Н... ко встав,
Лучком забрящав,
Братів побужав:
„Да вставайте, братя, коні сідлайте,
Коні сідлайте, хорти скликайте:
Да поїдем в чистеє поле на прогуляння
На розглядання.
Да найдемо, браття, куну в дереві,
Дівку в теремі...
От се вам браття, — куна в дереві
А мині, браття, дівка в теремі

Одна з пізнійших колядок описує господарство борське, з того часу, коли бояри звертали більшу увагу на управу ріллі. Вона вичислює воли, коні, плуг і його части, навіть части упряжи, розуміється усьо з золота, срібла та шовку, і кінчиться зазивом, щоб „славний пан" вийшов з жінкою і дітьми та радувався достатком.

Не забувають також наші пісні про тих бояр, що перейшли в розбійників.

Одна з них передає жалі боярині, котра не годна жити з „княжим бояриноm", бо він що вечера коника сідлає і що ночи, опівночи на розбої поїзджає.

Ось раз на досьвітках вертає боярин з розбою і гукає на жінку, щоб вийшла за ворота, бо він веде девять коний, а на десятім їде молодий розбійник, з тонкою сорочкою, всенькою у крові „Піди мила на річечку та сполочи сорічечку", — тільки не приглядайся, бо перестрашишся. Жінка бере сорочку та пізнає свого брата. „Ой миленький ти мій — кличе нещаслива — ти розбійничку мій! Забив, забив брата мого, і кошуля його". А насе відповідає розбійник:

„Ой я їхав і гукав
Він з дороги не ступав,
А я йому вражому сину,
З пліч головку ізняв".

Та не тільки переховалися в наших народних піснях загальні черти побуту княжого боярського, деякі, хоть не численні зберегли до нині імена поодиноких історичних осіб та затямили давно минулі події.

Так приміром відома в Галичині колядка про Іванка, княжого синка, переповідає нам історию Івана Ростиславича Берладника, котрий в 1144 прибував заняти Галицький престіл, а котрого прогнав Володимирко. Він утік в Суздаль і там, на домагання Ярослава Галицького, замкнув його Юрий Довгорукий в темницю. Його сина Ярослава Берладничича галицькі бояри невдоволені Андрием, королевичем угорським призвали до Галича. Він послухав, прийшов, заняв кілька городів, але віроломні бояри зрадали його і видали Уграм, які раненому князеви приложили трутину до рани.

От ся нещаслива історія князя ізгоя і його сина знайшла свій трівкий відгук в пісні, тільки, що пісня-колядка з батька і сина зробила одного героя:

А там на лугах; на бара широких,
Там же ми горит терновий огник.
Сам молод, ей сам молод!
Сам молодейкий, на коничейку,
Сам молод!
Коло огня ходить широкий танець,
А в танци ходит княгня Іванко,
На головойці сокола носит,
В правій ручейці коничка водит,
В лівій ручейці гусевки носит.
Ніхто не видів, лем панскі слуги;
Скоро звиділи, пану доповіли:
„Ой їдьте, їдьте, Іванка звяжіте,
Іванка звяжіте, ту го приведіте,
Соколойка пустіте до оєківниці,
Гусевки шмарте до гусевниці,
Коничка вставте до кінничейки,
Іванка всадьте до темничейки, і т. д.

І довголітня борба з Уграми о галицький престіл не остала ся без поетичнього відгомону.

Колядка „Пан Перемисльний" звісна в Галичині в доволі численних вариянтах згадує Володислава, котрий з Угор привів десятилітнього хлопчика Данила і при помочи угорського війска зневолив перемиських бояр, щоб Данилови віддали його батьківщину, заняту Ігоревичами. Ось вона:

Ей в полі, в полі, в чистейкім полі,
Гей воли, гей сивейкії, гей воли!
Там же ми стоїт загородойка,
В тій загородойці нова світлойка,
А в тій світлойці округий столик.
При нім ми сидит пан Перемисьльний,
Перед ним пляше молоде паня;
На тім паняті рудая сукня,
На ножейках мат шнуровані бітки,
На бочейках мат кований пояс,
На тім поясі жовті ретязьки,
На тих ретязьках золоті ключі,
На голові мат павяний вінок,
На ручейці мат золотий перестінок.
Рудая сукня ізбу замітат,
Шнуровані бітки землицю точат,
Кований пояс бочки підпират,
Павяний вінок брез вітру шумит,
Золотий перстінок брез огню горит,
А наш папойко в війни приїхав,
З війни, з війнойки з Венгерской
[сторонойки і т. д.

Останком лицарської пісні про якогось славного оборонця Києва, є леґенда о золотих воротах. Вона показує нам заразом, як пісня ритмічна переходить в прозове оповідання і як разом з тим затираються численні історичні подробиці, які в колядках та щедрівках держаться певнійше і сильнійше завдяки ритмічній формі.

В часах лихоліття був у Києві лицар Михайлик. Боронячи рідного міста перед Татарами він стрілив до ханського наметy. По влучній стрілі Татарин пізнав славного лицаря і зажадав від Киян, щоб його видали, а тоді він з цілого татарською потугою відступить від города. Кияни порішили видати.

Як довідався об тім Михайлик, „да взяв на ратище ворота, так як от сніп святого жита візьмеш, дай поїхав у Царіград через татарське військo. А татари його і не бачать. От як одкрив ворота, а чужоземці ввалились у Київі, дай пійшли потоптом. А лицар Михайлик і досі живе в Цареграді і досі стоять там Золоті Ворота. І буде, кажуть, колись таке время, що Михайлик вернеться в Київ і поставить ворота на своє місце". Тою вірою в поворот прежньої слави, сили та безпеки Києва, як столиці рідньої землі, (чого символом Золоті Ворота), кінчиться нинішня леґенда.

Чотировіршова строфа:

Ой кияне, кияне, панове громада!
Погана ваша рада:
Якби ви Михайлика не оддавали,
Поки світ-сонця вороги Києва не достали,

є немов споминoм колишньої віршованої форми.

У всіх тих піснях час зробив своє. Він попритемнював свідомість осіб та подій, позагладжував не тільки богато імен, але й характеристичних прикмет, повязав кілька мотивів в одно, поскорочував вірші та попримінював до свят і до обрядів, але всеж таки непереможнього чару поезії вбити не міг.

З тих пісень до нині віє на нас чудовим подихом давних часів, їх почуттям слави, сили, богацтва, сяєвом їх оружя, блеском дорогих уборів, завзяттям лицарського духа.

До нині богато в них цікавих архаїзмів, а подекуди, особливо в підгірських колядках, незвичайна вірність в подробицях. Приміром одяг Данила, в колядці про Перемисльного пана дуже схожий з убором того князя по літописному переданню. Хто хоче пізнати нашу княжу минувшину, той мусить, попри кроніки та студії, вчитатися та вчути в отсі чудові останки, в ті зачаровані відгомони давньої нашої поезії, перед котрими поклонитися треба, така в них живість, так чудово вяжеться епічний елемент зі смутком споминів, така пластика, сила слова, експресия. Не богато мож знайти творів в світовій народній поезії, що моглиб іти навзаводи з нашими.

На закінчення наведемо з Дністрової Русалки отсю співанку.

Воротаре, воротаре! вітвори воротенька!
А хто воріт кличе?
Князеві служеньки.
А що за дар везуть?
Ярії пчілоньки.
Ой щеж бо нам мало!
А ми вам додамо...
А щож нам додасте?
Молоду дівоньку
В рутянім віноньку.

Співають її у нас дівчата підчас гагілок, на Великодні свята двома хорами, як якийсь гуртовий діяльоґ (розмову). Оден хор, ніби мешканці города за воротами зачиненеми, а другий, ніби ті, що прийшли з дарами і протяг воротаря (Воротарем зветь ціла гра), щоб відчинив, тавпустив їх до князя. В деяких вариянтах згадується виразно „князь Роман, наш пан, котрого нема дома, бо поїхав до Львова". Між дарами вичисляються господарські продукта, або дитина „мізинна в сріблі і злоті в ткацькій роботі", або молода дівонька в рутянім віноньку.

Весела співанка та жвава ігра дівоча, причіплена силою свого хороводного характеру до гагілок, зберігає нам память про збирання та принимання дани нашими князями від підбитих земель та народів. Між князями особливо вбився в народню тямку хоробрий, але суворий, князь Роман, про якого і співають в деяких вариянтах. Можливо, що і наймолодша дитина „в сріблі і злоті в ткацькій роботі" натякає на якусь історичну подію, якої не зберігли наші літописи. Так само загадочний є дарунок „молодої дівоньки в рутянім віноньку"; (малижби князі і такого податку вимагати?) На всякий спосіб наші дівчата, виводачи веселого „Воротаря" при гомоні великодних дзвонів, по молодій шовковій травиці, під наметом першого листя старезних лип, що стоять довкола сільської деревляної церкви, немов також якийсь давний, містичний хоровід, не думають навіть, як давні слова повторюють, як забуті гомони будять, яку цінну, тонесеньку нитку з веретена нашої народньої поезії висновують.

Не додумуються. А ти, стоячи з боку та приглядаючися їм, линеш в далекі літа, чуєш нерозривну злуку теперішности з минувшиною, відвчуваєш вічність того, що красне і може неодну добру гадку, не оден гарний порив завдячуватимеш тій щасливій хвилині.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАР. СОЮЗА

за місяць січень 1923 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Тов. „Український Сокіл" в Вунсакет, Р. Ай.

В. 241. Сторожук Марія, Сусла Настя, Лотоцька Анна, Балюк Марія, Струк Михалина, Познанський Іван, Романович Петро, Балюк Микола, Струк Петро, Стасишин Григорій, Лотоцький Микола, Околита Микола, Косців Лев, Юзьва Павло, Польний Онисько, Сусла Онуфрій, Струк Григорій, Сторожук Микола, Сусла Андрій.

Тов. ім. Стефана Федака в Норт Танаванда, Н. Й.

В. 257. Захарків Микола, Ворик Іван, Михалик Кость, Стефанюк Семен, Дужий Стефан, Півторак Павло, Попадюк Іван, Федорович Антін, Турецький Семен, Богдан Іван, Васечко Григорій, Гринай Дмитро.

Тов. „Просвіта" в Бейодфорд, Па.

В. 260. Сторожка Катерина, Письо Анна, Кашляк Анастазія, Капелюх Анна, Беньо Ева, Липичак Семен, Беньо Іван, Поваида Дмитро, Завада Іван, Письо Василь, Капелюх Іван, Кашляк Іван, Капелюх Микола.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Давінчак Петро.
В. 2. Людкевич Стефан, Кривецький Федор.
В. 7. Гладиш Антін.
В. 9. Янковська Анна, Янковський Йосиф, Порчак Дмитро.
В. 14. Приступа Кирило.
В. 15. Савіцький Теодор.
В. 20. Кук Марія, Романів Анна, Крупка Текля, Романів Андрій, Миськів Михайло, Миськів Григорій.
В. 24. Кудла Іван, Офчар Іван.
В. 31. Вовчак Марія, Палик Анастазія, Палик Іван, Саранчак Михайло, Кот Гнат, Яжембський Франко.
В. 34. Запотічна Анна, Запотічний Василь.
В. 40. Сатишур Трофим.
В. 42. Сильчак Лука, Курило Василь.
В. 43. Браньчик Олекса.
В. 52. Журавель Петронеля.
В. 53. Шпикула Тарас, Кіньцак Вас.
В. 54. Котович Олекса.
В. 56. Лисик Ілько.
В. 58. Кріль Анна, Кріль Петро, Клячко Яким.
В. 63. Барна Анна, Кіт Михайло, Гайда Микола, Пельц Теодор, Ясінський Микола, Верхоляк Марцель.
В. 65. Корнас Михайло.
В. 66. Галдзюк Каролина, Гандзюк Михайло.
В. 69. Драган Олекса, Бобик Михайло, Ліктей Михайло, Мороз Павло, Сінявський Яків.
В. 77. Федаш Ксеня, Станько Агнешка, Головід Анна, Стахняк Михайло, Бастжик Іван, Цвек Іван.
В. 81. Чолій Василь.
В. 85. Павлюк Анастазія.
В. 86. Ільчишин Теодор.
В. 87. Кирик Марія.
В. 90. Милик Олекса.
В. 91. Лисецький Микола, Кузьо Михайло, Струс Константин.
В. 96. Дукрин Василь.
В. 98. Крестинич Петро.
В. 99. Герман Марта, Кушнір Марія, Бурко Ева, Герман Дмитро.
В. 100. Розьон Андрій, Свердан Іван.
В. 101. Мацержак Марія.
В. 102. Сидорович Іван, Герич Микола, Бесідецький Стефан.
В. 104. Войнар Анна.
В. 106. Костирка Катерина, Токаревич Василь, Якубовський Мартин, Васильців Михайло.
В. 110. Мороз Теодор.
В. 112. Ольшаницька Пазя, Бліщ Юстина.
В. 116. Заблоцька Катерина, Морозко Іван.
В. 117. Дерек Генрик, Стефанишин Григорій.
В. 118. о. Жук Іван.
В. 122. Сощик Петро.
В. 124. Романів Ксеня, Крупа Анд.
В. 130. Ковалишин Яким, Бундза Роман.
В. 132. Волос Юлія, Волос Софія.
В. 134. Залецька Анна.
В. 143. Шмир Петро.
В. 145. Сливчук Юстина.
В. 146. Михальчук Анна.
В. 147. Гробовенський Петро, Коромець Марія.
В. 155. Стах Максим, Горбус Іван, Вуй Антін.
В. 160. Білоус Анна, Іваненько Пазя, Сташків Теодор, Іваненько Андрій, Довжицький Антін.
В. 163. Пашковська Анастазія, Білокур Василь, Пісечко Михайло, Шегда Іван, Кріль Петро.
В. 164. Орисик Іван.
В. 172. Корбило Іван.
В. 174. Коваль Панько.
В. 176. Кіналь Павло.
В. 177. Настасівська Олеся, Гумляк Анна.
В. 181. Кльован Варвара.
В. 183. Подлецький Микола, Гавриляк Іван, Куземич Ілія.
В. 192. Кузняк Василь.
В. 201. Фещак Лесько.
В. 206. Самборська Анна, Самборський Лука, Шевчук Петро, Косців Василь, Зарібний Василь.
В. 213. Збаровський Олекса.
В. 218. Вербюк Петро, Петрух Войт.
В. 220. Брудний Анна.
В. 221. Фрищин Домінія, Сидорик Розалія, Мацюк Теодора, Федун Йосиф, Жубрицький Іван, Микитин Мих.
В. 223. Замулінський Йосиф, Присташ Михайло, Швайлик Ісидор.
В. 230. Бріяц Олена, Лапчинський Теодор.
В. 232. Газдайка Теодор, Андрец Юрій, Сенько Василь.
В. 237. Олійник Андрій.
В. 239.Ліхвуд Анна.
В. 242. Горват Анна, Кресина Іван, Халупа Михайло.
В. 247. Єдинак Юлія, Сас Дмитро, Соболь Максим, Кучапський Андрій, Заячківський Петро, Тимчишин Олекс.
В. 248. Іваншиів Іван.
В. 252. Бойчук Конрад, Михайлюк Йосафат.
В. 254. Зень Іван, Буцько Михайло.
В. 255. Касій Анна.
В. 258. Мудрик Петро.
В. 259. Дибуляк Анна, Дибуляк Ілько, Гірняк Михайло.
В. 273. Драбик Павло.
В. 274. Скрипка Михайло.
В. 276. Філь Марія, Філь Петро, Сенета Стефан, Ячник Іван.
В. 282. Кальварівський Ілько.
В. 286. Фриц Семен.
В. 292. Дзядик Катерина.
В. 295. Цепко Христина, Гринишин Сеньо, Гриб Дмитро, Кос Петро, Галамай Теодор, Матвіїв Стефан.
В. 316. Крайовський Іван, Тимчук Лука, Рубаха Іван, Іваників Стефан.
В. 321. Чайка Ева, Волосянська Марія, Коньов Федьо, Волосянський Олекса, Лазорик Микола.
В. 326. Пекаровський Юрій, Тиванюк Йосиф.
В. 330. Ковікович Марія, Ястшембська Юлія, Корнак Олекса.
В. 342. Меньо Стефан, Гінда Петро.
В. 355. Шалинський Іван, Сенюк Данило.
В. 357. Михадовський Іван.
В. 367. Бабей Анастазія, Мельник Микола, Ройко Іван, Матіїв Федор, Федоришин Дмитро, Сухарник Григорій, Чайківський Стефан, Яковина Григорій, Пукіш Михайло, Дуда Микола, Федоришин Стефан, Лесів Федор, Пристайко Василь.
В. 370. Кабиковська Катерина, Гаюк Катерина, Гаюк Іван, Запаринюк Й. Михайло, Вітовський Гавриїл, Кучірна Іван.
В. 379. Гавлічинський Кость, Білик Василь.
В. 385. Степаньчак Марія.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Смалець Варвара.
В. 14. Маркевич Марія, Маркевич Станислав, Люблянецький Іван, Турський Михайло, Лянтвіт Іван, Бродин Микола, Гонтарюк Іван.
В. 24. Магновський Людвик.
В. 41. Кац Параска.
В. 77. Мотичак Михайло.
В. 78. Барицький Микола, Яскулка Йосиф, Ковалевський Фелікс.
В. 102. Щур Франко.
В. 112. Пеліх Параска, Купчик Тереса, Шляхетка Катерина.
В. 165. Коцолівський Яків.
В. 171. Ройко Олекса.
В. 176. Тишпрович Ілько.
В. 178. о. Захарко Ів., Стефик Марія.
В. 180. Шмудз Валентий.
В. 182. Давидович Юстина, Капусцінський Кондрат.
В. 191. Назаревич Іван.
В. 207. Журавель Іван.
В. 219. Заморський Роман, Вакулінський Василь.
В. 221. Шиманенький Іван, Олійницький Йосиф.
В. 278. Петросевич Гнат.
В. 321. Новорильський Дмитро.
В. 341. Криженінський Йосиф.
В. 379. Воловник Михайло.
В. 384. Дячун Карпо.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ КАРТАМИ (ЛИСТАМИ).

В. 9. Кормаш Микола.
В. 20. Рипка Іван.
В. 74. Булий Дмитро, Вересюк Онуфрій, Мудрак Василь, Мундзякевич Антін.
В. 78. Гбурик Юлія, Бурек Михайло.
В. 97. Білоус Григорій.
В. 106. Гульчій Анна, Гульчій Вас.
В. 116. Масляк Іван, Стадник Павло, Петришин Олекса.
В. 133. Ізаак Григорій.
В. 219. Гела Андрій.
В. 248. Миньків Іван.
В. 276. Мончак Наталія, Мончак Гр.
В. 288. Чиш Михайло.
В. 308. Лоцуняк Явдокія, Лоцуняк Григорій.
В. 316. Кучмій Василь.
В. 317. Даньків Михайло.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕННЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Новак Фемій, Малиняк Валтер, Козяр Василь.
В. 14. Боский Гнат.
В. 15. Стельмах Василь.
В. 18. Колтко Григорій, Колтко Ів.
В. 27. Зелінський Стах, Зелінський Антін.
В. 48. Пех Анеля, Пех Кирило.
В. 70. Мінта Олена.
В. 74. Черняк Олекса, Жидик Василь.
В. 78. Гонтарчик Василь.
В. 80. Сеник Микола, Маркевич Мих.
В. 85. Гуйван Григорій.
В. 91. Маланчук Микола, Ясиницький Василь.
В. 94. Савчук Анна, Савчук Прокіп.
В. 99. Петринець Микола.
В. 100. Яхвак Андрій, Габла Стефан, Мачита Теодор.
В. 103. Крук Стефан.
В. 120. Назарик Михайло.
В. 122. Пунда Антін.
В. 130. Бубняк Олена, Бубняк Яків.
В. 131. Кокоруза Антін.
В. 135. Остіянівський Андрій.
В. 136. Кулик Ілія.
В. 138. Цікман Томко.
В. 142. Думанський Іван.
В. 143. Холявка Петро.
В. 154. Ной Михайло.
В. 155. Мороз Василь.
В. 175. Коваль Іван.
В. 191. Покида Петро, Покида Розалія.
В. 200. Концур Юлія, Концур Мик.
В. 209. Старух Іван.
В. 211. Голуд Анастазія, Голуд Ілько.
В. 245. Калат Іван.
В. 248. Сивозяк Микола.
В. 249. Попик Олена.
В. 283. Павлиш Василь.
В. 301. Щерба Іван.
В. 316. Мочурат Яким.
В. 323. Криса Михайло.
В. 330. Корбило Іван.
В. 332. Ярошко Йосиф.
В. 402. Крижанівський Адам.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ (КАРТИ).

В. 14. Бородайко Матвій, Бородайко Іван.
В. 31. Кормаш Микола.
В. 37. Гардецька Вікторія.
В. 41. Сисак Федор.
В. 42. Білоус Григорій.
В. 82. Маціяк Анна, Маціяк Мих.
В. 102. Хованець Демко.
В. 121. Присташ Михайло.
В. 139. Копанецький Стах.
В. 146. Рипка Іван.
В. 147. Кіцак Іван.
В. 149. Стадник Іван.
В. 151. Кіцак Анастазія.
В. 209. Гбурик Юлія, Гбурик Мих.
В. 217. Петрів Юстина, Петрів Петро.
В. 245. Петришин Олекса.
В. 255. Булій Дмитро.
В. 278. Поступок Юрій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 1. Амбіцький Іван.
В. 15. Писарук Петро.
В. 59. Срогій Юрій.
В. 69. Юрчак Микола.
В. 168. Космина Каська.
В. 209. Войнаровський Микола.
В. 247. Яремчук Петро.
В. 251. Мигас Антін.
В. 282. Марків Кирило.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З кінцем місяця грудня 1922 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	12.427
В місяци січни 1923 р. принято нових членів	272
В місяци січни 1923 р. принято наново	37
В місяци січни 1923 р. принято з переступ. листами	24
В місяци січни 1923 р. прийшли з інших кляс посмертного	13
Разом	12.773
В місяци січни 1923 р. суспендовано членів	57
В місяци січни 1923 р. відійшли з переступними листами	22
В місяци січни 1923 р. відійшли до інших кляс обезпечення	13
В місяци січни 1923 р. померло	9
Разом	101
З кінцем січня 1923 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	12.672

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В клясі D на $100	10
В клясі A на $250	272
В клясі AA на $250	4.071
В клясі B на $750	438
В клясі C на $1000	7.745
В клясі BB на $1500	124
В клясі CC на $2000	12
Разом	12.672

ЗІСТАВЛЕННЄ РЕКОРДІВ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У.Н.СОЮЗА:

З кінцем місяця грудня 1922 р. було дітей обезпечених в Молодечім Департаменті У. Н. С.	5.883
В місяци січни 1923 р. принято нових	138
Наново принято	30
В місяци січни 1923 р. принято з переступними листами	4
Разом	6.055
В місяци січни 1923 р. суспендовано дітей	46
В місяци січни 1923 р. відійшли з переступними листами	11
Разом	57
З кінцем місяця січня 1923 р. було всіх дітей обезпечених в молодечім департаменті У. Н. Союза	5.998

ЗІСТАВЛЕННЄ ЗАГАЛЬНЕ:

З кінцем місяця січня 1923 р. повнолітних членів	12.672
З кінцем місяця січня 1923 р. дітей членів	5.998
Разом всіх обезпечених в У. Н. Союзі	18.670

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї тісно застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць січень 1923 р. як суспендовані або виключені за неплаченнє місячних вкладок чи з інших шричин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися в протягу сего місяця (лютого) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Єсли цего не зроблять до кінця місяця лютого 1923, то в марті 1923 року мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятте) наколи схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і молодечі, котрі в місяци січни 1923 р. взяли переступні листи а еще доси не зголосилися до іншого правно, істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци лютім 1923 р. бо на другий місяць, то є в марті 1923 р. стратилиб всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

С. Ядловський, голов. предс.
І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

ГОЛОСИ ПОЛЬСЬКОЇ ПРЕСИ ПРО МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ

„Слово польске" думає, що акція Литви проти Клайпеди є відповіддю Німеччини на французькі карні санкції. Клайпеда у французьких руках є важна тим, що дає Франції змогу з цього пункту збройно виступити проти сполучення німецьких і російських сил на теріторії Литви і таким чином не допустити, щоб Литва стала помостом між Росією і Німеччиною. Як довго такого помосту не має вістря рапальського трактату притуплене. Для Польщі литовська акція проти Клайпеди є незвичайно грізна. Вину за цю акцію несе польська політика, яка уступчивістю відносно Литовців тільки роззухвалила їх і викликала в них враження слабосилля Польщі. Зайняття Клайпеди Литвою, це на ділі усадовлення Німеччини на устю Німана, це ще одна німецька барієра поміж Польщею і Балтиком, це загроза для польського коридору до Гдині.

„Дзєннік Людови" обурюється на военний анімуш ендеції, яка кидає думку, що прийшов час на спілку з Францією виступити проти Німеччини та „підняти потоптані польські права до забраної нам частини Шлеська, до Данцігу і до пруських Мазурів". Виступ Польщі викликав би загально-европейську війну, у якій чекають Польщу руїна і гріб. Франція цілком не потребує сьогодні помочі Польщі. „На щастя Хієна не має більшости в соймі й не править державою".

Варшавський „Курієр поранни" в довщій статті переводить анальогію між ролею, яку грала 1807 р. Клайпеда, де завершився тодішний прусько російський союз, якого останньою консеквенцією було Ватерльо, — і нинішною.